

ЗМІСТ

Засідання п'ятнадцяте
(Четвер, 8 жовтня 2015 року)

(Частина друга)

Прийняття за основу проектів законів:

“Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо окремих питань накладення арешту на майно з метою усунення корупційних ризиків при його застосуванні” ...4, 23

“Про внесення змін до Кримінального та Цивільного кодексів України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні” ...12, 25

“Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування” ...25

“Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” ...31

Прийняття рішення про повернення на повторне перше читання проекту Закону “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації рекомендації, наданої в рамках виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України, стосовно забезпечення функціонування Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” ...46

Розгляд проекту Закону “Про зовнішню трудову міграцію” ...48

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ П'ЯТНАДЦЯТЕ

Сесійний зал Верховної Ради України

8 жовтня 2015 року, 12 година

(Продовження засідання)

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ГРОЙСМАН В.Б.

Розпочинаємо розгляд законопроектів, пов'язаних з безвізовим режимом. У нашій роботі бере участь Прем'єр-міністр України. Давайте його привітаємо (*Оплески*).

Перед розглядом цих проектів законів я надаю слово Прем'єр-міністру України Арсенію Петровичу Яценюку.

ЯЦЕНЮК А.П., *Прем'єр-міністр України*. Вельмишановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Сьогодні на ваш розгляд внесено низку законопроектів щодо запровадження безвізового режиму для українських громадян. Я хотів би вас коротко поінформувати про ті заходи, які були зроблені урядом, парламентом і Президентом для того, щоб українські громадяни отримали право безвізових поїздок до країн-членів Європейського Союзу. Було декілька речей, що потребували негайної реакції уряду. Що вдалося зробити?

Перше. Стояло питання щодо видачі біометричних паспортів. Нам вдалося в минулому році придбати відповідне обладнання, налагодити його, навчити людей, і в цьому році видати громадянам України понад 660 тисяч біометричних паспортів.

Друге. Підключились до системи Інтерпол. Тепер 39 пунктів пропуску мають безпосередній зв'язок з цією системою. Дані про будь-яку особу, занесені в базу даних Інтерполу, негайно повідомляються в центральний офіс і людину затримують українські правоохоронні органи.

Третє. Завдяки зусиллям парламенту було прийнято низку антикорупційних законів.

Закон “Про Національне антикорупційне бюро”. Позавчора розпочатий конкурс на призначення антикорупційного прокурора, що є ключовою передумовою для того, щоб Україна отримала як безвізовий режим, так і фінансову допомогу від наших західних партнерів.

Закон “Про Національне антикорупційне агентство”. Хотів би нагадати про те, що ми разом з громадянським суспільством та партнерами з Європейського Союзу повністю змінили склад національної комісії з вибору керівництва Національного антикорупційного агентства. Це агентство, яке виконуватиме превентивну функцію і перевірятиме декларації державних чиновників, почне працювати.

Протягом останніх декількох місяців Україну відвідали вісім місій Європейського Союзу за чотирма напрямками. У всіх питаннях зазначений суттєвий прогрес. Але для того, щоб громадяни України за новими біометричними паспортами отримали право безвізових поїздок до країн-членів Європейського Союзу, парламент має прийняти відповідний пакет законодавства, поданий на ваш розгляд. Насамперед йдеться про законопроекти, норми яких спрямовані на боротьбу з корупцією. Дискусії, які точаться в парламенті щодо них, треба продовжити, з тим щоб потім їх прийняти. Законопроекти розроблялися урядом та окремими членами парламенту за участі та з урахуванням безпосередніх рекомендацій як Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), так і Європейського Союзу. Без цих законопроектів безвізовий режим отримати неможливо.

Окремо хотів би сказати про геополітичну ситуацію. Спільним завданням парламенту, уряду і Президента є виконання всіх технічних критеріїв щодо забезпечення впровадження безвізового режиму з ЄС. Ми повинні усвідомлювати, що зараз в Європейському Союзі досить складна ситуація з міграцією.

Російська військова операція в Сирії і сотні тисяч мігрантів, які хлинули до Європейського Союзу, не додають політичної впевненості в тому, що всі політичні сили в Європейському Союзі одностайно виступатимуть за введення безвізового режиму для України. Саме тому нашим спільним завданням є прийняття всіх законопроектів, завершення всіх технічних процедур, щоб не дати жодного шансу звинуватити Україну в тому, що ми не виконали тієї чи іншої технічної процедури або того чи іншого критерію, які є передумовою для запровадження безвізового режиму.

Шановні народні депутати України! Я звертаюся до всіх тих, хто хоче, щоб українські громадяни почували себе вільними у великій об'єднаній Європі, з проханням прийняти необхідний пакет законодавства, з тим щоб уможливити громадянам України почувати себе частиною Європейського Союзу, великої об'єднаної Європи. Прошу вашої підтримки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, я вважаю, зараз у нас дуже відповідальний момент. Ми маємо підтримати пропозиції щодо безвізового режиму. Досить нашим громадянам стояти в чергах в різних посольствах, щоб отримати візу для відвідування Європи. Думаю, це має залишитися в далекому минулому. Сьогодні прийняття рішень, які дозволять позбутися віз взагалі, залежить і від нас.

Отже, шановні колеги, вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо окремих питань накладення арешту на майно з метою усунення корупційних ризиків при його застосуванні” ([№2540а](#)).

Доповідач пропонує розглядати даний законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати цю пропозицію.

“За” — 169.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Павле Дмитровичу, доповідайте.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги! Шановний український народ! Одним із найважливіших питань за нашими зобов'язаннями щодо безвізового режиму є реальна і дієва боротьба з корупцією. У цьому напрямі Україна зробила дуже багато і через запровадження законодавства, і через реальні кримінальні провадження, які зараз розслідуються органами правоохоронної системи. Лише за останні два місяці понад 500 державних посадовців були притягнуті до відповідальності, щодо них порушені кримінальні провадження саме за корупційні правопорушення. Проте є такий вислів: "гірше несправедливості може бути лише справедливість без карального меча". Якщо держава не має дієвого механізму доведення до кінця кримінальних проваджень, які вчинені за корупційними злочинами, це проблема державного апарату, державної системи.

Законопроектами, які я зараз презентую, передбачається впровадження нових механізмів для наших оновлених антикорупційних органів зі спецконфіскації та арешту. Розвію декілька міфів, які лунають у кулуарах і обговорювалися на засіданнях комітету, про те, що в цих законопроектах є положення, які дають можливість без рішення чи вироку суду провести спецконфіскацію, відібрати чуже майно. Запевняю, таких положень у запропонованих законопроектах немає. Норми даних законопроектів уможливають правоохоронним органам у рамках розслідування кримінальних корупційних справ накладати арешт на майно. Наприклад, державне підприємство через підставні компанії виводить в офшори кошти. На початок розгляду справи конкретного фігуранта, того, хто є кінцевим власником цих коштів, немає. Проте у слідства є обґрунтовані докази того, що ці кошти були виведені із порушенням процедури — вкрадені. Слідчий відповідно до норм таких законів через відповідне судове рішення матиме право на накладення арешту на ці кошти, для того щоб вони не були виведені, не були втрачені для бюджету української держави. Наразі, якщо немає конкретного підозрюваного, не можна накласти арешту на майно.

Тому на рекомендацію наших міжнародних експертів ми удосконалюємо наше кримінальне процесуальне законодавство, для того щоб дійсно були реальні механізми завершення розслідування кримінальних справ, а найголовніше, були реальні механізми збереження та повернення до державного бюджету сотень мільйонів гривень, які були вкрадені корупціонерами.

Пропоную підтримати ці законопроекти за основу. До другого читання їх можна буде удосконалити. Хочу наголосити, що сьогоднішнє голосування за основу є хорошим сигналом для наших європейських партнерів про те, що Україна готова реально боротися з корупцією. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова профільного комітету Андрій Анатолійович Кожем'якін. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Всеукраїнське об'єднання "Батьківщина"). Доброго дня, шановний головуючий, шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону "Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо окремих питань накладення арешту на майно з метою усунення корупційних ризиків при його застосуванні" (№2540а), поданий Кабінетом Міністрів. Законопроект розроблений з метою надання стороні обвинувачення можливості забезпечення ефективного виконання заходів кримінально-правового характеру, які можуть бути застосовані до юридичних осіб відповідно до положень Кримінального кодексу України, забезпечать відшкодування шкоди, завданої кримінальним правопорушенням.

Головне науково-експертне управління пропонує законопроект повернути на доопрацювання.

Члени комітету, проаналізувавши даний законопроект, зазначили, що найбільшому удосконаленню підлягають положення, які регулюють порядок накладення арешту на майно будь-якої особи, пов'язаної з кримінальним правопорушенням чи підозрюється або обвинувачується у злочині, та підстави, які свідчать про наявність такого майна у володінні, користуванні чи розпорядженні особи.

Отже, розглянувши цей законопроект, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду на пленарному засіданні у першому читанні законопроект відхилити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Народний депутат Олена Сотник, “Самопоміч”.

СОТНИК О.С. Дякую. Фракція “Самопоміч”. Дуже складно обговорювати такі непідготовлені, сирі законопроекти, у тому числі й щодо конфіскації, який ми ще розглядатимемо.

У даному законопроекті є низка ризиків. Ми знаємо, у який спосіб прокуратура подає свої документи до суду. Як правило, вони не містять жодного фактажу, лише якісь загальні норми або посилання, що жодним чином не доказує тих обставин, на які прокуратура посилається.

Також у законопроекті є недоліки щодо невизначення конкретики: як обґрунтовуватиме прокуратура належність майна особі, на яких підставах має бути арештоване майно третьої особи. Тобто в цій частині законопроект потребує дуже глибокого доопрацювання, з тим щоб ми могли забезпечити права людини, дати їм можливість захистити себе в суді. Тому що можуть бути

випадки, коли прокуратура може використовувати норми такого закону для того, щоб просто тиснути на окремих суб'єктів, формально пов'язувати їх з якимись підозрюваними або підсудними.

Фракція "Самопоміч" може підтримати цей законопроект виключно за технічних умов з лібералізації. Але якщо він не буде належним чином доопрацьований до другого читання, ми його підтримувати не будемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Побер, "Блок Петра Порошенка". Будь ласка.

ПОБЕР І.М., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія "Блок Петра Порошенка")*. Прошу передати слово Юрію Солов'ю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Соловей. Будь ласка.

СОЛОВЕЙ Ю.І. Виборчий округ №89. Шановні колеги! Дуже великим кроком вперед є внесення урядом законопроектів, спрямованих на спрощення візового режиму. Питання, яке ми сьогодні розглядаємо, стосується мільйонів українців, які щорічно перетинають наш кордон. Тому мене дивує позиція деяких народних депутатів, які не хвилюються за долю цих людей.

Користуючись нагодою, хотів би привернути увагу Прем'єр-міністра України Арсенія Петровича Яценюка, який присутній на пленарному засіданні, до такого питання. Щоденно в пунктах переходу на кордонах з Польщею, Словаччиною, Угорщиною, Румунією сотні тисяч українців перетинають його. Те, що вони годинами стоять у чергах на тих пунктах є ганьбою і приниженням для них. Арсенію Петровичу, звертаюся до вас, а також до МЗС з проханням удосконалити роботу митної та прикордонної служб як

з нашого боку, так і з боку сусідніх країн, щоб те приниження і ганьба, яке відчувають на собі українці, якщо не зникло, хоча б зменшилось.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко, “Батьківщина”. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановні колеги! Фракція “Батьківщина”, безумовно, підтримує лібералізацію, введення безвізового режиму для України. Але нам треба припинити маніпулювання з поняттями. Зриває безвізовий режим не той, хто ставить під сумнів недолугий, непідготовлений законопроект, а той, хто його вносить до парламенту і потім у разі неприйняття шантажує всю країну. Така тактика Кабміну є, на жаль, постійною: то проголошуйте за бюджет, якого ніхто не бачив, то за недолугий законопроект.

Даний законопроект пов’язаний з наступним, і тут не все так просто. Норми законопроекту №2540а розширюють поняття арешту майна в кримінальному процесі. Колеги, не в цивільному, а в кримінальному процесі. Як сказав міністр юстиції, підозрюваного немає, а арешт на майно вже накладено. Це перше.

Друге. Пропонується ввести можливість конфіскації для забезпечення спецконфіскації. Що таке спецконфіскація визначається наступним законопроектом, яким уряд пропонує застосовувати її при вчиненні будь-яких злочинів. Скажіть, яке відношення має дрібне хуліганство до боротьби з корупцією? Яке відношення має спецконфіскація до дрібного хуліганства?

Прикриваючись красивими назвами, гаслами, нам пропонують, вибачте, недолугість. Сьогодні, в День юриста, ми розглядаємо законопроекти, які не мають жодного відношення до юриспруденції.

Ще раз підкреслюю, фракція “Батьківщина” цілком підтримує лібералізацію візового режиму. Ми за те, щоб забезпечити нашим

громадянам можливість їздити за кордон, але не за рахунок маніпуляцій, недолугості, запровадження механізму необґрунтованих репресій. Нас просили прийняти закон про заочні вироки. Прийняли. А хоча б один заочний вирок є? Немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Мельничук, “Воля народу”. Будь ласка.

МЕЛЬНИЧУК С.П. Група “Воля народу” категорично проти прийняття цього законопроекту і наступного, тому що їх норми обмежують в правах наших громадян. Законопроектом №2540а спрощується для фіскальної, судової служб, прокуратури процедура конфіскації майна у наших громадян, фізичних і юридичних осіб. Ми проти цього. А положень щодо візового режиму тут немає і близько.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, обговорення законопроекту №2540а завершено.

Слово надається міністру юстиції. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні народні депутати! Хочу подякувати колегам-правникам з парламенту за дуже толерантну і професійну позицію. Приємно чути такі щирі слова.

Стосовно професійності законопроектів №2540а і [№2541а](#). Вони готувалися кращими експертами, які були залучені Європейською комісією, фактично є імплементацією Директиви Європейського Союзу від 3 квітня 2014 року 2014/42/EU про арешт та конфіскацію предметів злочинної діяльності та доходів в ЄС. Якщо наші колеги народні депутати вважають, що європейське законодавство є недолугим, напевно, вони не хочуть рухатись до Європейського Союзу, боротися з корупцією.

Стосовно тих речей, які були озвучені. У законопроектах пропонується норма щодо арешту майна і спецконфіскації виключно за умисні злочини. Наведу приклад. Якщо прокуратурою чи СБУ розслідується сепаратистський злочин, чи справедливо проводити спецконфіскацію грошових коштів і майна в тих компаніях, які підтримують сепаратистів? Думаю, справедливо. Якщо прокуратурою розслідується злочин проти національної безпеки і оборони, чи справедливо проводити спецконфіскацію у тих осіб, які підривають конституційний лад у країні? Справедливо.

Стосовно застережень щодо свавільного застосування арештів. У чинному Кримінальному процесуальному кодексі, якщо є підозрюваний, слідчий не повинен обґрунтовувати підстави арешту. У даних законопроектах ми пропонуємо обов'язкове вмотивоване обґрунтування щодо накладання арешту на майно офшорної компанії у разі підтвердження того, що вона отримала кошти з держбюджету через посередників.

Шановні колеги, я пропоную заспокоїтися і проголосувати за прийняття цих законопроектів за основу. Не треба зривати правильних норм, які є в Європейському Союзі. Або вийдіть і чесно скажіть, що ви не підтримуєте європейського законодавства, спрямованого на боротьбу з корупцією, яке, дійсно, є жорстким. Реальність в Європі — повна непідтримка корупції! Хочу, щоб така була реальність і в Україні.

Дякую!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, пропоную зараз розглянути законопроект №2541а, оскільки він пов'язаний з законопроектом №2540а, потім перейти до голосування.

Вашій увазі пропонується проект Закону “Про внесення змін до Кримінального та Цивільного кодексів України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні” ([№2541а](#)).

Доповідач пропонує розглядати цей законопроект за скороченою процедурою. Прошу визначатися.

“За” — 160.

Рішення прийнято.

Доповідає міністр юстиції. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги! Дозвольте представити вам проект Закону “Про внесення змін до Кримінального та Цивільного кодексів України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні”, який фактично пов’язаний з попереднім. Для забезпечення імплементації Директиви Європейського Союзу від 3 квітня 2014 року 2014/42/EU про арешт та конфіскацію предметів злочинної діяльності та доходів в ЄС, яку ми зобов’язані включити до нашого законодавства, у законопроекті пропонуються дві новели.

Перше. Пропонується спецконфіскацію застосовувати не лише до трьох-чотирьох корупційних злочинів, а й до умисних. Я вам наводив приклади. Чому ті особи, які вчинили важкий умисний злочин, пов’язаний з сепаратизмом, посяганням на територіальну цілісність, повинні уникати спецконфіскації? Норми цього законопроекту врегульовують це питання.

Друге. Пропонується встановити обов’язкове доведення того, що особа своє певне майно здобула злочинним шляхом. Це механізм захисту судового права власності. Тому аргументи, на жаль, про те, що в нас недосконала судова система, тут не можуть бути прийнятні.

Імплементуючи дане антикорупційне законодавство, ми не маємо права чекати, коли судова система стане досконалою. Є велике прохання до парламенту: будь ласка, пришвидшіть

процес конституційної реформи, щоб судову систему зробити досконалою.

Шановні народні депутати, прошу вас підтримати законопроект №2541а в першому читанні за основу. До другого читання ми його уважно доопрацюємо. І це буде серйозним кроком у боротьбі з корупцією, імплементації європейського законодавства в наше антикорупційне законодавство.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

До співдоповіді запрошується голова профільного комітету Андрій Анатолійович Кожем'якін.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону "Про внесення змін до Кримінального та Цивільного кодексів України щодо вдосконалення інституту спеціальної конфіскації з метою усунення корупційних ризиків при її застосуванні" (№2541а). Він розроблений з метою вдосконалення існуючого в Кримінальному кодексі України інституту спеціальної конфіскації, усунувши суперечності щодо застосування спеціальної конфіскації активів, які є предметом злочинної діяльності або набуті внаслідок такої діяльності.

Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради не підтримує даного законопроекту.

Члени комітету довго дискутували, уважно вивчали дане питання і зазначили, що пропозиції з удосконалення існуючого в Кримінальному кодексі України інституту спеціальної конфіскації є слухними, але потребують остаточного опрацювання, редагування та уточнення на основі висловлених під час обговорення пропозицій та зауважень. Як зауважили члени комітету, найбільш досконалому опрацюванню підлягають положення законопроекту, якими пропонується розширити межі застосування спеціальної конфіскації, що створює суперечності між окремими нормами, загальними принципами права тощо.

Крім того, широке запровадження спеціальної конфіскації відкриває шлях до зловживань під час кримінального провадження, створення тиску на осіб, що беруть участь у справах. Як ви всі знаєте, у нас в Україні достатньо всі “чесні” і досить “професійні” судді і прокурори.

Тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді за результатами розгляду на пленарному засіданні в першому читанні законопроект №2541а відхилити так само, як і попередній.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи в обговоренні: два — за, два — проти. Хочу підкреслити, що йдеться про прийняття цих двох законопроектів за основу в рамках виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Це треба врахувати, шановні колеги.

Ірина Геращенко, “Блок Петра Порошенка”.

ГЕРАЩЕНКО І.В., *голова Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”)*. Дякую. На засіданні фракції ми так само бурхливо дискутували щодо цих законопроектів. Ми повністю поділяємо позицію колеги з фракції “Самопоміч”, члена Комітету з питань європейської інтеграції. Дійсно, завдяки нормам цих законопроектів Україна виконує взяті на себе зобов’язання у контексті Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Але уряду необхідно ретельніше готувати такі закони.

Якщо ми говоримо про норми європейського права, процедура спецконфіскації потрібна, якщо ми говоримо про застосування її меж, в Європейському Союзі права людини і право на свій захист є ключовими. Не можна, розв’язуючи одну проблему, ставити під сумнів іншу. Захищати свою позицію в суді — це право людини.

Тому наша фракція підтримуватиме ці два законопроекти лише в першому читанні. Ми поділяємо застереження всіх колег, які сьогодні кажуть про те, що уряд до імплементації нашого законодавства до європейських норм має підходити ретельніше.

Маючи нагоду, думаю, доречно нагадати Прем'єр-міністру України про те, що за часів Януковича в Міністерстві юстиції був скорочений департамент, який займався саме моніторингом відповідності чи невідповідності українського законодавства до європейських норм і стандартів. Прийшов час збільшити цей департамент, знайти на це фінансування, для того щоб профільне міністерство могло ретельніше готувати законопроекти, щоб потім у сесійній залі не робити подвійної роботи, а приймати якісні законопроекти. Проте закликаємо сесійну залу проголосувати за прийняття в першому читанні даного законопроекту. У нас не буде іншого шансу отримати безвізовий режим.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Ірино Володимирівно. Ви були об'єктивні.

Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія. Шановні співгромадяни! Шановні колеги народні депутати! В Україні сьогодні, як мінімум, десять державних органів борються з корупцією. Менше стало корупції? Ні! Сьогодні всі ці органи використовуються владою для розправи з політичними опонентами. Якщо в незаконний, неконституційний спосіб призначається Президентом голова Антикорупційного бюро, чиї команди він виконуватиме? Якщо склад комісії з обрання антикорупційного прокурора, де більшість має Президент і Генеральна прокуратура, чиї команди вона виконуватиме? Міністр юстиції розказує про спецконфіскацію. Вам мало законів про заочне судочинство, прокуратуру, суди і всього іншого, щоб притягнути до відповідальності

корупціонерів? Ви створюєте, створюєте органи, а толку від них — нуль. Ви їх використовуєте лише для розправи з політичними опонентами.

Ви розказуєте, що треба реформувати суди. Я закликаю міністра юстиції разом із Прем'єр-міністром поїхати зараз в Апеляційний суд Києва, де судять “по беспределу” народного депутата Мосійчука. Коли ми звернулися зі скаргою на рішення Голови Верховної Ради Гройсмана, Вищий адміністративний суд упродовж трьох днів мав призначити розгляд. Не призначили і до сьогодні. Апеляційну скаргу Мосійчука й досі не розглянуто. Місяць людину незаконно тримають під вартою! І ви мені хочете сказати, що в нас є незалежні суди? Ви так само, як у 1937 році, створюєте інструменти для розправи з опозицією, політичними опонентами. Ви розказуєте, що в Європі є такі механізми. Ви спочатку зробіть, як в Європі, незалежний суд і незалежну прокуратуру, а потім будете розказувати про Європу. Єдиною реальною реформою, якої сьогодні потребує країна, є звільнення всіх, до єдиного, суддів, прокурорів. Оце є реальною реформою правосуддя і правоохоронної системи, а не та імітація, якою ви сьогодні займаєтесь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановні колеги, я ще раз повторю ключову фразу: не підтримує безвізовий режим не той, хто ставить під сумнів недолугі законопроекти, а той, хто їх вносить. Спеціальна конфіскація тому і називається “спеціальна”, бо визначається щодо абсолютно чіткого складу злочинів, а не так, як записано в законопроекті: будь-які злочини, передбачені Особливою частиною Кримінального кодексу України. Хуліганство — умисний злочин? Звичайно, умисний. Буде спецконфіскація? Буде. Яке це має відношення до корупції? Ніякого!

Я погоджуюсь з думкою колег про те, що спецконфіскація є мікрохірургічною зброєю, яку треба віддати в руки абсолютного

незалежного, професійного суду, професійної прокуратури. У нашій ситуації — це мавпа з гранатою. Суд має заочне судочинство, спецконфіскацію за будь-який вид злочину, а корупція у вищих ешелонах влади не розслідується взагалі. У нас спецконфіскація за принципом: друзям — все, а ворогам — закон. Отакий недолугий закон.

Тому я ще раз підкреслюю, цей законопроект не має нічого спільного з боротьбою з корупцією. Скільки за 1,5 року посадовців найвищого рівня отримали вирок? Жоден! Жоден! Оце результати боротьби з корупцією і звіту про боротьбу з корупцією.

Колега зазначила, що у нас судова реформа, виявляється, навіть і не починалася. Почнеться лише з моменту впровадження змін до Конституції. А що таке закон про ваш справедливий суд? Де реформи? Ви поміняли склад Вищої ради юстиції? Де подання щодо суддів? Оце реальна боротьба з корупцією, а не імітація подань під конкретні дати, на розтяжку яких ставить нас Європейський Союз. Зараз уряд робить спробу поставити сесійну залу на розтяжку, а потім сказати: якщо не проголосуєте, будете винні в тому, що мільйони громадян України не отримають лібералізації візового режиму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Сотник, “Самопоміч”. Будь ласка.

Дехто видно не знає, як працює парламент, тому сказав, що Гройсман приймає якісь рішення. Рішення приймає український парламент більшістю голосів від свого складу. Це так, щоб було зрозуміло.

СОТНИК О.С. Дякую. Хочу звернутися до міністра юстиції: припиніть вже підмінювати і маніпулювати поняттями. Європейський Союз від нас вимагає не прийняття законів, а їх виконання і результатів. За півтора року нічого не зроблено! Прийняття законів не означатиме для Європейського Союзу, що Україна готова до безвізового режиму. Не треба зараз обманювати людей. Це перше.

Друге. Стосовно даного законопроекту. Вибачте, якщо він безграмотний, то безграмотний. У кожному статтю Кримінального кодексу треба вводити як санкцію спеціальну конфіскацію?! У всьому світі спеціальна конфіскація — це спеціальний кримінальний захід, який не стосується обвинуваченого.

Що пропонується? Суддя має написати вирок обвинувачуваному відповідно до покарання. Але якщо разом із санкцією у 2, 3, 5, 7 років стоїть ще й спеціальна конфіскація, він також має це написати. Це означає, що кожного разу він прийматиме рішення ще й щодо пов'язаних осіб. Він має проводити конфіскацію ще й у пов'язаних осіб? Це маячня! (*Оплески*).

Третє. Зараз люди дивляться на нас і думають, що Міністерство юстиції пропонує порятунок і можливість, нарешті, притягнути до відповідальності всіх корупціонерів, зібрати ті мільярди, які були виведені з країни. Але це не так. Спеціальна конфіскація на сьогодні є. Якщо ви її хочете покращити, покращуйте КПК, а не змінюйте Кримінальний кодекс.

На сьогодні я зареєструвала законопроект [№3229](#), в якому пропонується привести норми Кримінального процесуального кодексу у відповідність до європейського законодавства. Не треба створювати можливість тиску на людей, тому що це стосується простих людей, а не корупціонерів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юрій Луценко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дійсно, законопроект, який ми зараз розглядаємо, має багато недоліків. Безсумнівно, все висловлене тут, треба обов'язково врахувати в другому читанні. Проте звинувачувати уряд, демагогічно розповідаючи про політичні репресії тими, чиї розцінки за депутатські запити знає вся країна, не варто.

Нашою роботою було запропонувати законопроект на кшталт європейського, а, можливо, й кращий. Міжнародні експерти допомогли нам в його розробленні. Треба приймати його за основу, щоб припинити такі ситуації, які відбуваються: контрабандист вивозить ліс, а його вантажівку забрати не можна, бо вона зареєстрована на третю особу, браконьєр фактично знищує динамітом озеро, а конфіскувати його запаси не можна, бо вони оформлені на третю особу, держслужбовець оформив все своє майно на тещу, і забрати його не можна, бо суд немає таких повноважень.

Сьогодні День юриста. Я не юрист, я, так би мовити, працював з юристами по обидва боки колючого дроту, але вважаю, що сьогодні демагогією є розповіді про те, що в нас поганий суд і прокуратура. Тоді давайте не йти в Європейський Союз. Виходьте з коаліції "Європейська Україна". Той, хто хоче робити Європу, проголосує, хто не хоче, завжди знайде причину захистити свої неєвропейські переконання.

Фракція "Блок Петра Порошенка" голосує за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Парасюк, позафракційний. Будь ласка.

ПАРАСЮК В.З., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ №122, Львівська область, самовисуванець). Я хочу сказати одну фразу, яка стосується деяких персон цього парламенту: Революцію роблять романтики, перемагають фанатики, а користуються негідники. Юрій Луценко виходить і розказує нам про світлі ідеї. А він є першим лобістом призначення Василя Пісного заступником голови СБУ, першого корупціонера Львівської області, відомого у певних колах за прізвиськом "Антибіотик". А знаєте чому "Антибіотик"? Бо все може вирішити. Ось у мене на трьох аркушах узагальнені його контрабандні схеми і що він дахує.

Ви хочете ці інструменти передати таким василям пісним?
Та ганьба вам!

Ви знаєте, ми Януковича вигнали, виженемо й ту владу, яка вже довела людей до зубожіння (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Яценко, “Партія “Відродження”. Будь ласка, 1 хвилина. Потім — Олег Березюк, і завершуємо.

Колеги, я вимикатиму мікрофон, якщо ви під час обговорення питання казатимете про інші речі.

ЯЦЕНКО А.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ №200, Черкаська область, самовисуванець)*. Шановні колеги! Сьогодні День юриста. Але уряд забув, що в Україні діє верховенство права. Хочу нагадати, що рік тому ми вже приймали закон точно з такою назвою. Тоді казали, що всі питання, будуть вирішені. Сьогодні червоною ниткою проглядаються рейдерські спроби протягнути такі закони, норми яких насправді спрямовані на те, щоб без рішення суду, остаточного обвинувачення у людини щось відібрати. У принципі, рейдерство не нове явище в Україні, але дуже прикро, що саме це ганебне явище проштовхується через парламент під егідою євроінтеграції.

Законопроект грубо суперечить Конституції і міжнародним конвенціям. Група “Партія “Відродження” не голосуватиме за нього.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Березюк. Будь ласка, 1 хвилина.

БЕРЕЗЮК О.Р., *член Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Об’єднання “Самопоміч”)*.

Парламент перетворюється на законодавчий орган, який продукує папірці, на які потім ніхто не зважає.

Пане Прем'єр-міністре, прийняли фантастичний Закон “Про трансферне ціноутворення” — нуль виконання, готівка витікає з України. Закон про митницю — нуль, закон про справедливий суд — нуль. Виконання цього закону буде таким самим. Але люди біля телевізорів сидять і думають: що ж вони там роблять?

Хочу вам сказати, що особисто я голосуватиму за цей законопроект як за символ. Хоча юристи нашої фракції не голосуватимуть, тому що це приниження людської гідності з подвійною бухгалтерією в парламенті.

Я закликаю Кабінет Міністрів, юристів цієї каденції Верховної Ради приймати закони, які захищатимуть людей, а не за допомогою димових шашок, які регулярно вкидаються в парламент, вводити їх в оману.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається міністру юстиції. Будь ласка.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги! Звичайно, коли в зал вносяться будь-які антикорупційні законопроекти, відбувається дуже жарка дискусія. Адже кожен розуміє, що вони можуть стосуватися, в тому числі й нас.

Хочу сказати своїй колезі пані Сотник, яку я дуже поважаю як спеціаліста і професіонала, одну річ. В Україні діє розподіл влади. Уряд і Міністерство юстиції не займаються розслідуванням злочинів. Міністерство юстиції готує законопроекти, які відповідають вимогам Європейського Союзу, парламент їх приймає, а прокуратура, суди, інші правоохоронні органи повинні імплементувати їх. І сьогодні робити посилання на те, що у нас погані суди, правоохоронні органи, тому нам не треба міняти законодавство, це, як мінімум, безвідповідально.

Я читав ваш законопроект. Він дійсно хороший і його норми можна врахувати в урядовому законопроекті під час його доопрацювання до другого читання. Але у вашому законопроекті є одна проблема: злочинці, які вчиняють умисні злочини — переміщення контрабанди певних товарів, наприклад, в Донбас, знищення наших надр, тероризм, не несуть спецконфіскаційної відповідальності. Це несправедливо! Ви не розширюєте переліку статей Кримінального кодексу, до яких можна застосувати цей механізм.

Тому я прошу вас заспокоїтися і прийняти за основу урядовий законопроект. Прошу чітко розуміти, що кожен із нас у своїй роботі несе відповідальність, важку, але дуже потрібну відповідальність. Робіть, будь ласка, свою роботу, а ми будемо робити свою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається Прем'єр-міністру України Арсенію Петровичу. Будь ласка.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановні народні депутати України! Як завжди, палка дискусія в стінах Верховної Ради України. Я спробую відповісти на декілька запитань, які були поставлені.

Перше. Ким розроблявся цей законопроект? Він розроблявся Кабінетом Міністрів України разом з експертами Європейського Союзу та експертами ОЕСР.

Друге. Чому відповідає цей законопроект? Цілком і повністю він відповідає відповідним директивам Європейського Союзу.

Третє. На що спрямовані його норми? На те, щоб корупціонери не ховали своє майно у братів, сватів, жінок, далеких родичів, щоб суд мав право конфісковувати майно, набуте злочинним шляхом, не лише у корупціонера, а й у третіх осіб, у яких його сховали.

Четверте. Цей законопроект та інші повністю відповідають європейським стандартам. Без їх прийняття, імплементації, реальної боротьби з корупцією, нам ніхто не дасть безвізового режиму.

Якщо ці законопроекти не будуть прийняті, громадяни України з біометричними паспортами позбавляються шансу вільно пересуватись теренами Європейського Союзу.

Я прошу членів парламенту проголосувати за ці законопроекти в першому читанні, а всі свої геніальні ідеї врахувати в другому читанні. Дайте можливість українцям отримати безвізовий режим. Проголосуйте за ці законопроекти, бо вони не для парламенту, а для мільйонів громадян країни!

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу зайняти свої місця і підготуватися до голосування.

Ми обговорили законопроекти №2540а і №2541а. Зараз ми маємо їх прийняти в першому читанні за основу. Якщо під час підготовки до другого читання будуть виявлені норми законопроектів, які не відповідають європейським директивам, європейському законодавству, відразу це визначимо і внесемо в зал. Неприйняти за основу, що може полишити українських громадян права подорожувати Європою без віз, ми не маємо жодного морального права.

Пропозиція наступна. Зараз ми голосуємо за прийняття законопроектів №2540а і №2541а за основу, потім я готовий створити об'єднану робочу групу, до складу якої увійдуть члени уряду, якщо треба, європейські фахівці, яка за повною процедурою розгляне кожну букву цих законопроектів, з тим щоб до другого читання вийти з абсолютно відкритими позиціями.

І ще одне. Колеги, який законопроект не вніс би уряд, у нас є можливість вносити альтернативні. Урядовий законопроект був внесений в кінці серпня. Ми ж могли внести альтернативний. На превеликий жаль, ми цього не зробили. Думаю, ми це врахуємо

у майбутній нашій роботі. Друзі, я прошу підтримати це, і не бути перешкодою на шляху запровадження безвізового режиму. У цьому питанні немає ні фракцій, ні політичних кольорів, є лише прапори України і Європейського Союзу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу законопроекту №2540а. Прошу голосувати.

“За” — 210.

Шановні колеги, вважаю, це для нас є абсолютно неприйнятне рішення. Давайте шукати порозуміння в цьому питанні. 20 лютого у нас буде технічна місія з цього приводу.

Є пропозиція повернутись до розгляду цього питання. Прошу підтримати цю пропозицію. Якщо будуть питання під час підготовки до другого читання, ми будемо їх об'єктивно розглядати.

“За” — 223.

Ставлю ще раз на голосування пропозицію про повернення до розгляду законопроекту №2540а. Прошу голосувати.

“За” — 231.

Повернулись.

Шановні колеги, чи можу я ще раз поставити на голосування пропозицію про прийняття за основу законопроекту №2540а? *(Шум у залі)*.

Прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття даного законопроекту за основу. Голосуємо!

“За” — 228.

Голоси є.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу законопроекту [№2540а](#). Голосуємо! Надзвичайно відповідальне питання.

“За” — 232.

Рішення прийнято.

Під стенограму підтверджую створення спільної робочої групи для підготовки законопроекту до другого читання

з урахуванням усіх зауважень і пропозицій, щоб він повністю відповідав європейському законодавству.

Тепер давайте проведемо таку саму процедуру з законопроектом №2541а, який є похідним від попереднього.

Прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття за основу законопроекту №2541а. Прошу голосувати.

“За” — 224.

Колеги, не вистачає двох голосів (*Шум у залі*). Сконцентруйтесь, будь ласка. Давайте підтримаємо безвізовий режим для громадян України. У них немає дипломатичних паспортів.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту закону [№2541а](#). Голосуємо!

“За” — 229.

Рішення прийнято.

Вашій увазі пропонується проект Закону “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування” ([№2542а](#)).

Є пропозиція розглядати дане питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати.

“За” — 167.

Рішення прийнято.

Павле Дмитровичу, будь ласка, доповідайте.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги, презентую вам проект Закону “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським

Союзом візового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування”. Хочу сказати, що норми цього законопроекту вирішують одразу три рекомендації останнього моніторингового звіту.

Перше. Прибирають дублювання підслідності нашими правоохоронними органами.

Друге. Усувають так звану альтернативну підслідність під час розслідування злочинів проти тероризму, передавши ці злочини на розслідування виключно СБУ.

Третє. Звужують повноваження Служби безпеки України до розслідування виключно злочинів, які стосуються національної безпеки і тероризму.

Враховуючи те, що ми готуємося прийняти проект Закону “Про Державне бюро розслідувань”, цей законопроект є важливим. На засіданні комітету ми пропонували, щоб ці два законопроекти вносилися на розгляд паралельно. Внесення змін до статті 216 КПК є базою для визначення чіткого розподілу підслідності справ між різними правоохоронними органами.

Головна рекомендація полягає в тому, щоб усунути альтернативну підслідність, яка передбачає затягування і плутанину між тими, хто несе відповідальність за розслідування того чи іншого злочину.

Прошу вас підтримати цей законопроект за основу. До другого читання ми його доопрацюємо. Маю надію, що ми приймемо і цей законопроект, і проект Закону “Про Державне бюро розслідувань”, що, в принципі, буде завершенням реформи органів, які відповідають за розслідування кримінальних проваджень.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає Андрій Анатолійович Кожем’якін. Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А. Шановні колеги, приймаючи такі закони, дай Бог, щоб не повернулася стара влада.

Комітет розглянув цей законопроект. У порівнянні з тими законопроектами в цьому немає ключового слова “корупція”. Це технічний проект закону, чітко вказаний Європейським Союзом для того, щоб провести лібералізацію візового режиму для України, уточнити підслідність правоохоронних органів.

Коротко про те, що пропонується.

Перше. Звуження повноважень СБУ до розслідування виключно злочинів, пов'язаних з національною безпекою країни.

Друге. Розширення слідчої компетенції органів, що здійснюють контроль за додержанням податкового законодавства.

Третє. Визнання за Державним бюро розслідувань, якого ще, на жаль, немає, але, ми сподіваємося, що проект Закону “Про Державне бюро розслідувань” буде прийнятий, компетенції щодо розслідування низки категорій злочинів, пов'язаних зі сферою державного управління.

Четверте. Визначення процедури введення в дію змін до статті 216 КПК, пов'язаних зі зміною слідчої компетенції відповідних правоохоронних органів у частині продовження, припинення чи передачі у відповідних випадках повноважень щодо розслідування справи органу, який втрачає чи набуває відповідну слідчу компетенцію з огляду на запропоновані проектом зміни до статті 216 КПК.

Комітет уважно проаналізував і ухвалив таке рішення: рекомендувати Верховній Раді прийняти даний проект закону за основу за результатами розгляду в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, будь ласка, запишіться на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Олексій Мушак, “Блок Петра Порошенка”. Будь ласка.

МУШАК О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія “Блок Петра Порошенка”). Доброго дня, шановні колеги! Доброго дня, представники Кабінету Міністрів! Безумовно, питання лібералізації візового режиму хвилює всіх, особливо громадян Західної України, які постійно їздять за кордон. Разом з тим хотів би сказати про таке.

Щойно ми прийняли в першому читанні два законопроекти, пов'язані з боротьбою з корупцією та іншими речами, які треба робити. Відповідальність за це переклали на парламент. Проте хочу сказати, що відповідно до постанови Кабінету Міністрів [№763](#) від 30 вересня 2015 року, де йдеться про зарплати працівникам спеціалізованої антикорупційної прокуратури (сьогодні пан Яценюк розказує, як важливо боротися з корупцією), прокурор спеціалізованої антикорупційної прокуратури отримуватиме близько 3500 гривень, слідчий — 2200. Казали, що ці речі погоджені з нашими закордонними партнерами. У мене запитання, на яке я хотів би почути відповідь: якщо їм сказати, що прокурор, призначений конкретно для того, щоб боротися з корупцією, отримуватиме зарплату в розмірі 100 доларів, як швидко після цього завершиться будь-яка розмова з європейськими партнерами? Вони чітко і зрозуміло скажуть, що це є профанація та імітація.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Алексеєв, “Народний фронт”.

АЛЕКСЕЄВ І.С. Доброго дня, шановні колеги! Депутатська фракція “Народний фронт” одностайно підтримуватиме цей законопроект. З одного боку, як вже було зазначено представником профільного комітету, він має технічний характер і визначає чіткий розподіл підслідності між правоохоронними органами, а з іншого, я в цьому плані звертаю увагу всіх колег, прибирає з підслідності Служби безпеки України низку кримінальних проваджень, щоб

Служба безпеки займалася розслідуванням виключно злочинів, пов'язаних з національною безпекою та тероризмом. Крім того, в законопроекті уточнюється, що є дуже важливим, підслідність Державного бюро розслідувань.

Я переконаний, проект цієї законодавчої ініціативи підштовхне нас всіх до якнайшвидшого прийняття проекту Закону "Про Державне бюро розслідувань", який є надзвичайно важливим і прийняття якого так само вимагає Європейський Союз.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Власенко. Будь ласка.

ВЛАСЕНКО С.В. Дякую. Шановний пане головуючий! Дійсно, цей законопроект більш технічний, ніж два попередніх. Однак і до нього в нас є низка запитань. Ви знаєте, коли чую від тих людей, які розробляли цей законопроект, про альтернативну підслідність у кримінальному процесі, я неприємно. Український Кримінальний процесуальний кодекс не передбачає альтернативної підслідності в принципі і не може її передбачати. Це принцип існування українського Кримінального процесуального кодексу. Проте в цьому законопроекті є норма, якої ми повинні позбутися під час його підготовки до другого читання. Зокрема в частині другій Прикінцевих положень йдеться про те, що кримінальні провадження, розпочаті слідчими органами внутрішніх справ, безпеки та прокуратури, до набрання чинності цим законом продовжують здійснюватись слідчими цих органів. Тобто ми знову породжуємо колізії. Нам треба передавати ці справи до нової підслідності, а не тримати їх у тих органах, які їх розслідували, умовно кажучи, за попереднім розподілом підслідності, для того щоб не було дублювань. Ви ж знаєте, що з точки зору процедури справи можуть

виділятися одна із одної, щоб не плодити подвійних розслідувань одних і тих самих складів злочину різними правоохоронними органами. Цю норма треба вилучити. Це абсолютно редакційна річ. З цих міркувань цей законопроект треба підтримати в першому читанні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка, 1 хвилина.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Як голова Комітету з питань європейської інтеграції хочу сказати, що цей законопроект ми так само розглядали на засіданні нашого комітету. Ми підтримуємо всіх тих колег, які справедливо зазначили, що цей законопроект має технічний характер. Він відповідає європейським правилам і рекомендаціям, які містяться в розділі III П'ятої доповіді Європейської комісії. Дійсно, дуже важливо звузити повноваження Служби безпеки України до розвідувальної та контррозвідувальної діяльності. Ми підтримуємо цей дуже важливий законопроект в першому читанні, до чого усіх закликаємо.

Хочу нагадати, що свої рекомендації щодо надання Україні безвізового режиму Європейська комісія представлятиме в листопаді— грудні цього року. Тому прийняття цих законопроектів є нашим шансом виконати свої зобов'язання перед ЄС.

Пане Голово Верховної Ради, звертаюся до вас з проханням включити до робочої групи, яка допрацьовуватиме ці законопроекти, представників профільного Комітету з питань європейської інтеграції.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

ГРОЙСМАН В.Б.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, будь ласка, займіть свої місця і підготуйтеся до голосування. Нагадую,

законопроект №2542а є одним із пакета проектів законів щодо виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Готові голосувати?

Прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття за основу проекту закону №2542а. Голосуємо! Оцінимо достатність голосів.

“За” — 232.

Є голоси.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону “Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій Європейського Союзу з виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України стосовно уточнення підслідності органів досудового розслідування”. Прошу голосувати.

“За” — 256.

Рішення прийнято.

Вашій увазі пропонується проект Закону “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” ([№3040](#)).

Є пропозиція розглядати дане питання за скороченою процедурою. Прошу визначатись.

“За” — 158.

Рішення прийнято.

Будь ласка, Павле Дмитровичу, доповідайте.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні народні депутати! Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами,

одержаними від корупційних та інших злочинів” (№3040). Одразу хочу сказати, що цей законопроект під час підготовки і розгляду в комітетах мав найбільше дискусій. Під час його презентації на засіданнях фракцій виникла низка спірних питань, певних міфів щодо нього.

Почну з того, що даний законопроект розроблявся на чітку вимогу п'ятого звіту моніторингової місії Європейської комісії, де чітко зазначається, що Україна зобов'язана створити незалежну агенцію з пошуку і управління активами. Це перше.

Друге. На сьогодні наші правоохоронні органи, які здійснюють слідство, мають досить обмежені можливості щодо пошуку активів, особливо, якщо ці активи виводяться за кордон. Їм приходиться застосовувати відповідні інструменти правової допомоги, а саме звернення-запити до різних країн світу, які розглядаються місяцями, а то й роками. Це означає, що злочинці і ті особи, які формують злочинні угруповання з виведення активів, є більш технологічними. Вони використовують різні юрисдикції, в тому числі офшорні для виведення коштів, а правоохоронна система не має таких можливостей для оперативного блокування цих коштів із-за кордону. Європейський Союз створив на теренах всіх країн, які є членами Європейського Союзу, спеціальні органи ARO/AMO — офіси з пошуку і виявлення активів, здобутих злочинним шляхом, надали їм можливість в оперативному порядку обмінюватися інформацією. Це означає, що протягом однієї доби, якщо український орган з управління активами звернеться, наприклад, до такого самого органу у Франції, Німеччині чи в інших країнах Європейського Союзу, він отримає всю інформацію про особу, яка підозрюється у вчиненні корупційного злочину, про компанії, бенефіціаром яких вона є, про активи, які на ній записані в тій чи іншій країні. Цей механізм дасть можливість дуже швидко виявляти таке майно за кордоном, арештовувати його, повертати в Україну до українського бюджету.

Європейський Союз дуже прискіпливо підійшов до підготовки цього законопроекту. Технічне завдання законопроекту готували експерти ОЕСР спільно з експертами Європейської комісії.

Тепер щодо міфів. Перше. Хочу відразу розвіяти побоювання народних депутатів про те, що цей орган буде підконтрольний Мінюсту чи іншим міністерствам. Головним принципом діяльності цього органу є його незалежність, але підпорядковуватиметься безпосередньо Кабінету Міністрів.

Друге. Цей орган не є правоохоронним. Ми не плодитимемо додаткових правоохоронних органів.

Третє. Цей орган повинен допомагати нашим слідчим виявляти активи, фіксувати їх, управляти ними.

Четверте. Були заяви про те, ніби в цьому органі буде утворено спеціальний фонд (25 відсотків) на зарплати своїх співробітників. Це не відповідає дійсності. Дійсно, утворення відповідного фонду в цьому органі передбачається, але його функція — повернення коштів власнику в разі виправданого вироку або на витрати з пошуку майна і на його утримання. Ми готові спільно з депутатами парламенту сформувати робочу групу, яка до другого читання відпрацює і прибере всі ті моменти, щодо яких є спірні питання, переконає експертів Європейського Союзу щодо необхідності певних змін у цьому законопроекті через його несприйняття парламентом, українським суспільством.

Підсумовуючи вищесказане, прошу підтримати цей законопроект у першому читанні, щоб дати сигнал про те, що Україна готова створювати дієвий механізм з пошуку тих активів, які виводяться через корупційні злочини.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. До співдоповіді запрошується голова комітету Єгор Соболев.

СОБОЛЄВ Є.В. Комітет Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції рекомендує парламенту прийняти цей законопроект у першому читанні. Водночас колеги народні депутати, експерти звернули увагу на те, що в законопроекті є норми, які можуть призвести до зловживань. Зокрема велика дискусія то-читься щодо норми про утворення в агенції спеціального фонду, куди надходитимуть 25 відсотків від управління цими коштами. Я так само поділяю хвилювання колег з цього приводу. Думаю, до другого читання ці норми треба виправити.

У цілому утворення професійної агенції, яка негайно реагуватиме на запит слідчого щодо знаходження активів, негайно їх арештовуватиме і відповідатиме за те, щоб вони нікуди не зникли, що в нас часто буває, особливо за останній рік, є хорошою ідеєю, яка реалізована не в одній країні. Якщо нам вдасться обрати сильного керівника такої агенції, все буде в порядку.

Комітет рекомендує Верховній Раді прийняти в першому читанні даний законопроект і добре попрацювати до прийняття в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, запишіться на виступи в обговоренні: два — за, два — проти.

Народний депутат Масоріна, “Народний фронт”. Будь ласка.

МАСОРИНА О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань європейської інтеграції (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія “Народний фронт”). Прошу передати слово Леоніду Ємцю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Леонід Ємець. Будь ласка.

ЄМЕЦЬ Л.О., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №221, м. Київ, політична партія

“Народний фронт”). Фракція *“Народний фронт”*, місто Київ. Шановні колеги! Що відрізняє корупціонера від звичайної чесної людини? Наявність мерседеса, п’ятиповерхового будинку, яхти, багатомільйонного рахунку в закордонному банку. Що відрізняє нашу прокуратуру від справжнього правоохоронного органу? Неспроможність або, я сказав би, небажання боротися з корупцією. Що нам як відповідальним законотворцям, представникам українського народу, потрібно зробити? Якщо прокуратура не здатна виявити корупціонера, арештувати його майно, ми маємо змінити цю ситуацію. Саме тому пропонуємо підтримати законопроект, запропонований Кабінетом Міністрів, про те, щоб створити новий орган, який складатиметься з чесних, професійних людей, спеціалістів, які зможуть виявити корупціонера, його майно, повернути це майно українському громадянину.

Я розумію, що є питання, експерти озвучують зауваження. Це цілком справедлива дискусія. Наша фракція пропонує підтримати даний законопроект за основу як такий, що потрібно впровадити в життя. Ми не можемо зараз відмовитися від утворення цього органу. Зробивши це, ми залишимо майно у власності корупціонерів, позбавимо українських громадян можливості на справедливість.

Нагадуючи про справедливість, нашою фракцією поданий законопроект №3025, норми якого уможливають повернути українським громадянам майно, награване первинним оточенням Януковича, який також маємо розглянути.

А зараз я закликаю від імені наших виборців підтримати утворення Національного агентства, яке повертатиме корупційне награване майно українському народу.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександра Кужель, *“Батьківщина”*. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В. Шановні друзі! Ви знаєте, таке відчуття, що “чем больше мы боремся с коррупцией, тем больше ее у нас”. Зараз пропонується утворити вже четвертий орган в Україні, який боротиметься з корупцією. Скажіть, хто із вас знає, до якого органу і з яким питанням звертатися? Пане Лещенку, там, де ви берете інформацію, з корупцією не борються.

Послухайте мене уважно! Чому ми не можемо утворити департаменти при Антикорупційному бюро? Дуже важливе питання, але дуже вузьке. Треба створювати територіальні відділи в кожному регіоні тоді, коли обрізали допомогу?! Пане Яценюк, ви обіцяли всім найбільшійшим проіндексувати, але інвалідам III групи не проіндексували. На сьогодні вони отримують від держави 949 гривень. Ми кажемо, що немає грошей на те, щоб здійснювати виплати чорнобильцям, дітям війни, проте створюємо орган зверху до низу, ще й передбачаємо сплачувати йому 25 відсотків.

До законопроекту дуже багато зауважень. Пане Петренку, скажіть, вам треба окремий реєстр заарештованого майна? Хіба у вас немає інформації? Є. Ми отримали незалежний аудит тарифу?! А в цьому законопроекті передбачається проведення незалежного аудиту цієї агенції комісією, до складу якої входять по три людини від Президента, Кабміну і парламенту. Перепрошую, на це є Рахункова палата. Тобто зауваження дуже суттєві. Якщо переробляти цей законопроект, то відсотків на 90.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Антон Яценко, “Партія “Відродження”.

ЯЦЕНКО А.В. Дорогі друзі! Пані Кужель правильно каже. Уже четвертий орган створюється за рахунок платників податків, при цьому всі соціальні програми, наприклад, медицина, обрізані — Кабмін не закупив ендопротези суглобів, бо немає грошей. А на створення чергового міністерства гроші є. Дійсно, цю функцію

чудово могло б виконувати Національне антикорупційне бюро, яке має невдовзі запрацювати.

У цьому законопроекті, на жаль, знову маємо суперечності з нормами Конституції України. Арештований актив орган може реалізовувати без рішення суду. Тобто фактично йдеться про рейдерський підхід до власності в Україні, що грубо суперечить Конституції.

Тому, на думку нашої групи, цей законопроект треба відхилити. Давайте створювати відповідний підрозділ у структурі будь-якого правоохоронного органу. Нагадую, що в Україні є Держкомфінмоніторинг, який також відслідковує всі потоки, і він міг би відслідковувати й майно. Не треба за рахунок платників податків плодити бюрократів.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь лака.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Безумовно, багато народних депутатів не знають, як живуть люди. Тим, хто вносить сюди законопроекти, декларує боротьбу з корупцією, імітує цю боротьбу, я рекомендую піти в будь-який районний суд, апеляційний чи адміністративний, і подивитися, де корупція. Коридори забиті людьми, які роками не можуть добитися виконання судових рішень. Підіть у виконавчі служби, відділи нарахування субсидій, пенсійні фонди, там постійні черги людей віком 70–80 років. У реєстраційних службах, щоб зареєструвати земельні акти на землю чи майно, також черги.

Шановна владо, чи не шановна, бо не може шановна влада довести до зuboжіння мільйони українських громадян, дайте мені відповідь на прості запитання. Що це за реформи, в результаті яких люди стають жебраками? Їх мета — зменшити кількість населення, громадян України, до 10, 5, 3 мільйонів? Що це за реформи?!

Ви хочете переконати людей у тому, що створення чергового так званого антикорупційного органу дозволить більше боротися з корупцією?! Брехня! У нас сьогодні достатньо і законів, і повноважень, і можливостей, щоб боротися з корупцією. Я вже наголошував на Законі “Про заочне судочинство”. Не можете дістати Януковича з-за кордону?! Чому Генеральна прокуратура досі не почала судовий розгляд справи заочно? Чому на підставі вироку суду досі не конфісковано майно Януковича і його банди? Чому ви дозволяєте Ключевим утекти, а політв’язнів у тюрму саджаєте? Тому що ви самі корупціонери! Якщо хочете переконати все суспільство і Європу в тому, що ви боретесь з корупцією, почніть із себе. Найбільша корупція в органах влади! Сьогодні ви просто використовуєте правоохоронні органи для розправи з політичними опонентами. “А вы, друзья, как не садитесь, всё в музыканты не годитесь”.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Лещенко. Будь ласка, репліка.

ЛЕЩЕНКО С.А. Дякую, що надали мені слово для репліки. Наразі хочу розповісти історію, чому колега, пані, на мене ображається. Базуючись на документах міністерства юстиції США, де саме з корупцією і борються, я написав про те, як політична сила, яка дуже хоче отримати посаду Прем’єр-міністра, відправила свого лідера до Сполучених Штатів Америки, заплативши за це американським лобістам 200 тисяч доларів з рахунків невідомого походження. Загалом ця політична сила витратила за останні чотири роки 1 мільйон 150 тисяч доларів на лобістів, у тому числі з офшорних рахунків.

Тепер щодо законопроекту. Я його підтримую. Так само хочу нагадати про вчорашнє звернення Європейської комісії, в якому вони наголошують на тому, що прийняття цього законопроекту є одним із кроків до лібералізації стосунків України з Європейським Союзом в частині скасування віз, з тим щоб наші громадяни мали можливість подорожувати Європою без обмежень. Але для цього

треба, щоб в Україні боролися з корупцією та повертали активи, які були вкрадені та, не дай, Боже, будуть вкрадені в подальшому...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, будь ласка, займіть свої робочі місця. Думаю, цей законопроект можна готувати до другого читання в пакеті з іншими. Я сьогодні підпишу розпорядження про створення міжфракційної групи для підготовки законопроектів до другого читання відповідно до європейського законодавства. Має бути все абсолютно чітко визначено: які норми відповідають європейському законодавству, які ні, як їх можна покращити. Нагадую, законопроекти, у тому числі й законопроект №3040, розроблені у зв'язку з необхідністю виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України.

Прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття за основу законопроекту №3040. Прошу голосувати.

“За” — 208.

Майже. Андрію Володимировичу, зробіть оголошення, запросіть депутатів до сесійної зали

ПАРУБІЙ А.В. Шановні колеги народні депутати! Я прошу вас зайти до зали. Фактично ми вже завершуємо розгляд блоку питань щодо лібералізації візового режиму. Норми даних законопроектів уможливають створити механізми для боротьби з корупцією, для конфіскації майна, з тим щоб віддавати його в управління держави, а не тим людям, які займаються дахуванням подібних схем.

Шановні колеги, це перше читання. Міністр і голова профільного комітету запевнили, що під час підготовки законопроекту №3040 до другого читання положення щодо 25 відсотків, усі інші застереження можна буде скорегувати. Але найважливіше, щоб риторикою захисту людей ми не почали захищати корупціонерів.

Усі антикорупційні законопроекти нехай важко, але завжди проходили в цьому залі. Зараз ми маємо ще раз це продемонструвати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Андрію Володимировичу.
Юрій Луценко від фракції. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановний пане Андрію! Хочу сказати, що йдеться не про те, чи є депутати в залі, а про те, що в цьому законопроекті є стратегічно неправильна позиція, яка відновлює традиції Азарова щодо винагородження державних службовців — окрім заробітної плати ще й позабюджетними потоками. Лише Азаров, правда, для фонду “професіоналів”, робив 10 відсотків. У цьому законопроекті пропонується 25 відсотків від мільярдних потоків! Ми вважаємо принципово неприйнятним відновлення традицій — виведення державних коштів поза бюджет. Я готовий почути міністра, який каже, що під час другого читання цю норму буде знято. Але хочу, щоб Прем’єр-міністр, який обіцяв забрати паспорти у поганих депутатів, сказав, які будуть вжиті заходи до тих, хто розробляв цей законопроект і вніс у такій редакції до парламенту? Якщо заберуть у тих, які внесли фактично законопроект “Азірова”, зарплату, премію, паспорти, інші блага, тоді я також буду розуміти, що щось змінюється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Колеги, ще раз наголошую, йдеться про безвізовий режим.

ПЕТРЕНКО П.Д. Володимире Борисовичу, можна коротку репліку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Павле Дмитровичу, кажіть, поки депутати займають свої місця.

Давайте максимально толерантно і виважено підготуємо законопроекти до другого читання.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги! Я хочу дати відповідь і ще раз розвіяти міф щодо фонду у 25 відсотків, кошти якого нібито спрямовуватимуться на зарплати службовцям. У тексті законопроекту про це навіть не йдеться. Я вам процитую статтю 24 проекту закону, норми якої визначають спрямування одержаних коштів на:

“повернення власнику відповідно до рішення прокурора, суду, яке набрало законної сили, коштів;

відшкодування витрат, пов'язаних із здійсненням заходів із управління активами;

повернення активів, одержаних від корупційних та інших злочинів, іноземній державі відповідно до міжнародних угод про розподіл та повернення активів, якщо є запит цієї іноземної держави щодо їх осіб;

забезпечення підвищення ефективності кримінального судочинства, зокрема проведення негласних слідчих дій, здійснення захисту осіб, які повідомляють про факти корупційних злочинів”.

Це ті вимоги, які поставив нам Європейський Союз. На ці заходи у нас раніше взагалі не було фінансування. Тому жодних запитань щодо спеціальних зарплат або винагород, які платитимуться співробітникам цього органу зі спецфонду, немає. Це перше.

Друге. Якщо вас засмучує розмір у 25 відсотків, з Європейською комісією це можна відкорегувати.

Третє. Щодо притягнення до відповідальності. Я ще раз наголошую на вимогах заяви Європейської комісії, відповідно до яких Верховна Рада має підтримати урядові законопроекти щодо створення Національного агентства з питань виявлення та повернення активів, а не їх альтернативи. Законопроекти розроблялися урядом, Міністерством юстиції спільно з експертами ОЕСР та Європейською комісією.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арсеній Петрович Яценюк. Будь ласка.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановні народні депутати України! Вельмишановний пане голово фракції “Блок Петра Порошенка”! Я думаю, вам не треба турбуватися про свій дипломатичний паспорт, бо ви, я бачу, голосуєте за всі законопроекти щодо запровадження безвізового режиму.

А щодо питання про заробітні плати хочу сказати наступне. Законодавство щодо створення органу з питань повернення активів існує у всіх країнах-членах Європейського Союзу і Сполучених Штатах Америки. Тому даний законопроект розроблявся за участі експертів цих країн. У заяві Європейського Союзу, яку вчора було опубліковано, чітко зазначається, що цей проект закону відповідає європейським стандартам і європейським директивам. Якщо у вас є можливість забрати заробітні плати у членів Європейської комісії і розподілити їх серед членів українського парламенту, спробуйте. Але все-таки я просив би вас підтримати даний проект у першому читанні, доопрацювати в другому, з тим щоб прийняти його в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, працюємо за логічною системою, яку ми обговорили: приймаємо зараз законопроект за основу, далі спільно з європейськими партнерами опрацьовуємо до деталей до другого читання. Це буде надважливим кроком у виконанні Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України. Ніхто не хоче, в тому числі і я, створювати механізми, які не даватимуть результату своєї діяльності. Ми приймаємо такі закони для всіх громадян України. Врешті-решт, цю завісу має бути повалено, кілометрові черги на кордонах мають зникнути.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні щодо прийняття за основу проекту Закону “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та

управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (№3040). Голосуємо!

“За” — 203.

Колеги, скажіть, будь ласка, що я маю ще зробити для того, щоб ви підтримали цей законопроект?

Юрію Віталійовичу, я прошу вашої підтримки. До другого читання ми спільно його підготуємо. У нас у всіх одна стурбованість.

Юрій Луценко. Будь ласка, 1 хвилина.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний Володимире Борисовичу! Шановний Арсенію Петровичу! Я знаю, що цей законопроект внесений за підписом громадянина не ЄС, а України, готували його чиновники Міністерства юстиції, які як державні службовці отримують зарплату і премію. Щойно міністр з трибуни сказав, що законопроект недосконалий, він підтримує зняття спірних речей під час його підготовки до другого читання. Я вважаю, що за провокаційні речі, як виведення 25 відсотків конфіскованого майна поза бюджет, мають відповісти ті, хто їх пропонує. Я зрозумів би, якби керівник сказав: розберемося, проведемо службове розслідування. Ні! Кажуть: голосуйте, бо це ЄС. Так, Україна хоче в ЄС, але хоче і дисципліни та відповідальності за результат, а не за гасла.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я підтримую вас, Юрію Віталійовичу.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Я закликаю фракцію “Блок Петра Порошенка” проголосувати за цей законопроект у першому читанні. Закликаю Прем’єр-міністра все-таки притягнути до відповідальності реальних авторів проекту закону, який викликав таку бурхливу реакцію в залі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цілком вас підтримую, Юрію Віталійовичу.

Давайте ще раз проведемо сигнальне голосування щодо прийняття за основу проекту Закону “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (№3040). Голосуємо!

Юрію Віталійовичу, я думаю, що ми розберемося з виконавцями, заслухаємо їх.

“За” — 218.

Гадаю, ми можемо проголосувати за основу без урахування норми щодо 25 відсотків. Хто сформулює цю пропозицію?

Арсенію Петровичу, сформулюйте.

ЯЦЕНЮК А.П. Шановні народні депутати! У положенні щодо формування спеціального фонду пропонується спрямовувати кошти не на зарплати, як вам зачитав міністр юстиції, а на формування окремого фонду, що відповідає стандартам ОЕСР. Це була вимога наших європейських партнерів.

Хочемо звернутися до вас з проханням підтримати і допомогти нам. Просимо вас у рамках нашої робочої групи щодо підготовки законопроектів до другого читання переконати разом з урядом європейських експертів у тому, що ця норма не пройде, незважаючи на те, що вона є в європейському законодавстві. Давайте робити це спільно. Тому що це пряма директива ЄС і ОЕСР. Якщо ми разом це доведемо, змінимо цю норму, якщо не доведемо, повинні приймати такі закони, які відповідають європейській практиці, які працюють в Європі і повинні працювати в Україні. Тому давайте спільно доопрацюємо даний законопроект до другого читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Крулько, “Батьківщина”. Будь ласка. Потім — Луценко.

КРУЛЬКО І.І. Фракція “Батьківщина”. Шановні народні депутати! Я хочу сказати, що нам час завершувати зі спеціальними фондами, до яких спрямовуються кошти, а потім розподіляються за власною ініціативою. Все повинно йти до загального фонду бюджету, в усіх має бути однакова форма оплати заробітної плати і премії.

Тому я пропоную голосувати за цей законопроект у разі вилучення в першому читанні норми щодо 25 відсотків, які спрямовуються до спецфонду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юрій Луценко. Будь ласка.

ЛУЦЕНКО Ю.В. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Я, звичайно, не такий геній бюджетної політики, які є в Мінфіні або в Мін’юсті, тим не менше, пропозиція моя цілком зрозуміла: від повернутих конфіскованих активів 25 відсотків спрямовувати через Державний бюджет України на потреби розвитку правоохоронної системи, яка займається пошуком незаконно виведених з України активів. Крапка. Я впевнений, європейці зрозуміють, що норма щодо коштів зі спеціальних фондів, які йдуть на розмиті цілі, наприклад, покращення оперативно-розшукової діяльності, для нас неприйнятні. Ми це проходили, і називалось це “професіонал”, а закінчилось “азарівщиною”.

Тому цю норму треба вилучити, сформулювати разом з експертами Європейської комісії, якщо Мін’юст разом з профільним комітетом не може цього зробити, іншу норму і прийняти нормальний європейський, але не корупційний в українських умовах закон. Наша фракція голосуватиме за законопроект з поправкою пана Крулька.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття за основу проекту Закону “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління

активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” (№3040) з урахуванням поправки Івана Крулька. Прошу підтримати.

“За” — 231.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону “Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” ([№3040](#)) з урахуванням поправки Івана Крулька. Прошу підтримати.

“За” — 237.

Рішення прийнято.

Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону “Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реалізації рекомендації, наданої в рамках виконання Плану дій щодо лібералізації ЄС візового режиму для України, стосовно забезпечення функціонування Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів” ([№3041](#)).

Є необхідність його обговорювати? Немає (*Шум у залі*).
Колеги, давайте не витратити часу на те, на що не треба. Якщо це похідний законопроект, нехай доповідач доповість і ми його проголосуємо.

Ставиться на голосування пропозиція про розгляд законопроекту №3041 за скороченою процедурою.

“За” — 174.

Павле Дмитровичу, внесіть, будь ласка, пропозицію щодо цього законопроекту.

ПЕТРЕНКО П.Д. Шановні колеги! Даний законопроект є технічним, пов’язаний з попереднім. У ньому немає посилань на

25 відсотків. Я прошу прийняти його за основу. Ми його спільно доопрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Друзі, приймається? Дякую.

Прошу зайняти свої робочі місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту закону №3041 як похідний від того проекту закону, який ми щойно прийняли в першому читанні. Голосуємо!

“За” — 209.

Немає голосів. Тоді давайте повернемо його на доопрацювання суб'єкту права законодавчої ініціативи, а потім внесете як похідний технічний. Приймається? (*Шум у залі*). Він є в плані. Давайте приймемо його за основу, а під час підготовки законопроекту №3040 до другого читання врахуємо пропозиції законопроекту №3041. Приймається така пропозиція?

Пропоную повернутися до розгляду законопроекту №3041.

Ставлю на голосування пропозицію про повернення до розгляду проекту закону №3041. Голосуємо! Зараз порадимось, що будемо робити.

“За” — 197.

Рішення не прийнято (*Шум у залі*).

Що? На повторне перше читання?

Ставлю на голосування пропозицію про направлення на повторне перше читання проекту закону №3041. Голосуємо!

“За” — 222.

Ставиться на голосування пропозиція про направлення суб'єкту права законодавчої ініціативи проекту закону №3041 на доопрацювання. Голосуємо!

“За” — 219.

Шановні керівники фракцій, дуже прошу не мігрувати по залу.

Шановні колеги, давайте проголосуємо за повернення проекту закону №3041 комітету на повторне перше читання. Такої пропозиції ще не було. Голосуємо!

“За” — 227.

Рішення прийнято.

Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону “Про зовнішню трудову міграцію” ([№2330а](#)).

Є пропозиція розглянути даний законопроект за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

“За” — 163.

Рішення прийнято.

Доповідає Павло Розенко. Будь ласка.

РОЗЕНКО П.В., *міністр соціальної політики України*. Шановні народні депутати! Підписання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС створює для України нові можливості та надає поштовх для перебудови і поступової інтеграції, в тому числі українського ринку праці. Законопроект є рамковим, але покликаний законодавчо визначити і вперше на державному рівні визнати таку категорію громадян, як трудові мігранти. Проблема існує щонайменше 30 останніх років. Але жодним чином в українському законодавстві не було визначено такої норми, не було терміну “трудоий мігрант”. Від 3,5 до 5 мільйонів українців працюють за кордоном, але ні трудові, ні їх соціальні права на сьогодні не захищені належним чином.

Законопроектом пропонується:

Перше. Закріпити на законодавчому рівні права трудових мігрантів і членів їх сімей на належні умови праці, соціальне страхування та возз’єднання сімей. Держава бере на себе зобов’язання сприяти шляхом укладення міждержавних договорів відповідні

права на належні умови праці, соціальне страхування, винагороду та відпочинок.

Друге. Закріпити право на освіту та підтвердження результатів неформального навчання. Затверджується задоволення національно-культурних, духовних і мовних потреб трудових мігрантів.

Третє. Встановити право трудових мігрантів на відшкодування (отримання соціальних послуг та допомоги) шкоди, заподіяної під час трудової діяльності за кордоном.

Хочу відразу сказати, що законопроект розроблявся спільно з фахівцями міжнародних організацій праці та з міграції, експертами Європейського Союзу. Він є основою для внесення змін до чинного законодавства, з тим щоб розширити права на соціальний захист трудових мігрантів. Прошу підтримати цей законопроект за основу. Ми готові далі над ним працювати в комітетах Верховної Ради.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Співдоповідає голова підкомітету Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення Олександр Дроздик. Будь ласка.

ДРОЗДИК О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Шановні колеги! Шановний головуючий! На своєму засіданні 2 вересня 2015 року комітет розглянув проект Закону "Про зовнішню міграцію" (№2330а), розроблений з метою виконання Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України. У законопроекті запропоновано визначити права та соціальні гарантії трудових мігрантів і членів їх сімей, а також визначити

організаційно-правові засади запровадження трудової діяльності у державі перебування.

На засіданні комітету під час розгляду законопроекту члени комітету звернули увагу на те, що внесений законопроект, на жаль, є декларативним і рамковим. Про це свідчить той факт, що посилання на інші нормативно-правові акти України містяться в 11 статтях із 21. Незрозумілими є положення статті 16 законопроекту в частині визначення кола суб'єктів, які мають право здійснювати працевлаштування трудового мігранта, укладення трудового договору з іноземним роботодавцем, видачі трудового договору перед виїздом за кордон стороною, яка сприяє працевлаштуванню.

Крім того, члени комітету наголосили на тому, що в проекті закону відсутні положення щодо запровадження контролю за перебуванням осіб за кордоном як трудових мігрантів, порядку контролю за наявністю трудового договору, захисту прав трудових мігрантів та членів їх сімей.

Головне науково-експертне управління визначило низку зауважень, пропонує направити даний законопроект на доопрацювання з урахуванням висловлених зауважень та пропозицій.

Враховуючи вищезазначене, комітет ухвалив рішення відправити даний законопроект в профільний комітет для підготовки його на повторне перше читання.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два — за, два — проти. Я вважаю, що сьогодні ми приймаємо правильні рішення з точки зору персональної відповідальності кожного депутата щодо запровадження безвізового режиму. Далі в комітетах ми можемо доопрацьовувати все, що є дискусійним.

Геращенко Ірина Володимирівна, “Блок Петра Порошенка”.
Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Хочу зазначити, що наше зобов'язання щодо Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України набирає особливої ваги, враховуючи ту складну міграційну ситуацію, яка є в країнах Європейського Союзу. Тому до цього законопроекту є особлива увага з боку спеціальної моніторингової місії Європейської комісії, яка в Україні працює з весни. Це рамковий документ, який потребує значного доопрацювання.

Від Комітету з питань європейської інтеграції вкотре звертаюся до Голови Верховної Ради з проханням включити до робочої групи не лише представників профільного комітету, а й Комітету з питань європейської інтеграції. Звертаюся до всіх профільних міністерств з проханням надсилати висновки і експертизи до Комітету з питань європейської інтеграції вчасно, а не постфактум, коли законопроект вже розглянуто.

Шановні колеги, прошу підтримати у першому читанні цей законопроект, який є актуальним як для України, так і для наших взаємин, для виконання наших зобов'язань у контексті Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, підготувати до другого читання з урахуванням серйозних змін.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іван Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Фракція “Батьківщина”, міжфракційне об'єднання “Світове українство”. Шановні народні депутати! Чи є важливим законопроект стосовно врегулювання питань трудової міграції? Так. Але звідки він узявся? Законопроект, який для годиться готував уряд Азарова, без жодних змін подав уже нинішній уряд. Цей законопроект є не рамковим, а просто порожнім. У ньому немає реальних механізмів для того, щоб захистити громадян України,

які через те, що немає робочих місць тут, в Україні, вимушено працюють за кордоном.

Скажіть, будь ласка, як можна розглядати проект Закону “Про зовнішню трудову міграцію”, не спитавши думки в тих, хто працює за кордоном, у трудових мігрантів, не порадившись з організацією, яка представляє найбільшу українську діаспору, Світовим конгресом українців? Ось у мене лист, підписаний представниками Світового конгресу українців, де вони критикують законопроект і кажуть, що його норми не розв’язують глобальних проблем. Окреслю деякі з них.

Перше. У законопроекті жодним чином не врегульовується питання щодо наших громадян, які працюють за кордоном, статус яких там не врегульовано. Чому ми робимо вигляд, ніби їх не існує?

Друге. У законопроекті жодним чином не врегульовується питання щодо волевиявлення українських громадян за кордоном. А це є нагальне питання, яке потребує вирішення.

Я виступаю за те, щоб ми все-таки прийняли цей законопроект у першому читанні, але хотів би, щоб міністр соціальної політики підтвердив, що до другого читання він буде наповнений реальним змістом, і ми матимемо можливість врегулювати належним чином питання наших багатомільйонних громадян, які вимушено поїхали за кордон.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олег Ляшко, Радикальна партія. Будь ласка.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Фракція Радикальної партії підтримує проект Закону “Про зовнішню трудову міграцію”. Мільйони українських громадян вимушені їхати за кордон, щоб заробляти собі на проживання, годувати свої сім’ї. Українська влада, українська держава забули про цих людей. Наприклад,

в Італії проживає майже 1 мільйон українців, а виборчих дільниць — три. Таким чином ці українці позбавлені права обирати владу, яка захищала б їхні інтереси.

Українські громадяни, які проживають в Італії, маючи українські посвідчення водія, вимушені платити 1,5–2 тисячі євро за те, щоб отримати італійські посвідчення водія. Українська влада не укладає жодних міжурядових угод для легалізації українського посвідчення водія в тих країнах, де вони не визнаються. У Європі посвідчення водія заробітчани із країн Азії визнають, українські — ні. Ось цим має перейматися влада, а не виходити з ініціативами оподаткування зароблених за кордоном коштів. Тобто людині нічим не допомагають, ще й хочуть обкласти її податками. Треба підтримувати, а не забирати останнє!

Безумовно, наші люди за кордоном потребують уваги, і уряд дбає про зовнішню трудову міграцію. Але хто подбає про те, щоб українці, які не виїжджають за кордон, мали можливість працювати тут, в Україні, годувати свої сім'ї, не жебракувати, бо на пенсію в тисячу гривень прожити не можна? Радикальна партія вимагає радикальної зміни в економічній політиці уряду. Треба дбати не про трудових мігрантів за кордоном, а створювати робочі місця всередині країни, щоб українці не їхали в пошуках кращої долі за кордон, а мали можливість дома заробляти собі на прожиття.

Наша фракція вимагає від влади радикальної зміни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Хміль, "Народний фронт". Будь ласка.

Шановні колеги, запрошую всіх до сесійної зали для голосування.

ХМІЛЬ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія "Народний фронт"). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги

народні депутати! Я хочу нагадати, розроблення цього законопроекту триває близько двох років. Наводилися приклади щодо наявності трудових мігрантів в Італії, Іспанії, інших країнах. Хочу запитати: а чи є листи погодження, підтримки щодо цього законопроекту емігрантами-українцями? Згадували лист Світового конгресу українців, в якому йшлося про те, що цей законопроект в такій редакції не підтримується, більшість проблем мігрантів, а саме щодо голосування, освіти, визнання дипломів, соціального страхування, не розв'язується. Щодо цього можна було б внести зміни до законопроекту під час його підготовки до другого читання, але там немає тих розділів, до яких можна внести зміни.

Тому я пропонував би направити цей законопроект в комітет на доопрацювання на повторне перше читання, з тим щоб підготувати нормальний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Запрошую до слова пана міністра. Будь ласка.

РОЗЕНКО П.В. Шановні колеги! Я прошу вас зараз не відхиляти цього законопроекту. Хто знає міжнародне право, чудово розуміє, що такі відносини регулюються двома факторами.

Перше. Внутрішнє законодавство. Воно не складається лише з одного закону, в який треба напхати все, що завгодно. У нас уже є закони щодо імміграції, ліцензування видів господарської діяльності за кордоном, є нормативна база.

Друге. Двосторонні міжнародні угоди. Вони укладаються між Україною та іншими країнами світу щодо вирішення конкретних питань трудових мігрантів. На сьогодні у нас заблокована будь-яка можливість укладення двосторонніх угод. Країни Європейського Союзу не хочуть цього робити, бо в вас навіть визначення "трудова мігранти" немає.

Тому, шановні друзі, ще раз підкреслюю, це рамковий законопроект, який стане основою як для розроблення законодавства в подальшому, так і для укладення конкретних договорів з Італією, Іспанією, Грецією, Польщею та іншими країнами. Діалог з громадськими організаціями у нас є. Я сьогодні спілкувався з представником Світового конгресу українців, від якого ми отримали листи. Вони погодилися, що під час підготовки законопроекту до другого читання ми його доповнимо, розширимо, якщо треба, народні депутати України додатково внесуть законопроекти, щоб вирішити ці питання. Не можна сьогодні відхиляти або відправляти на повторне перше читання даний законопроект. Він погоджений з представниками Європейського Союзу, все відпрацьовано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, займіть свої робочі місця. З боку народних депутатів України пролунала низка надважливих речей. Законопроект, який ми розглядаємо, також входить до Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України. Питання щодо трудової міграції, захисту прав тих людей, які вимушені знаходитися поза межами України, потребують врегулювання. Я цілком підтримую пропозицію Ірини Геращенко щодо створення спільної групи, члени якої мають підготувати законопроекти щодо безвізового режиму до другого читання відповідно до європейського законодавства, щоб ніхто не зміг цим маніпулювати.

Шановні колеги, прошу провести сигнальне голосування щодо прийняття за основу проекту Закону "Про зовнішню трудову міграцію" (№2330а). Голосуємо! Задля підготовки якіснішого законопроекту ми долучимо до співпраці і громадські організації.

"За" — 217.

Колеги, я просив би всіх підтримати. Сконцентруйтеся! Приймемо за основу і будемо допрацьовувати пакет законопроектів щодо безвізового режиму. Наголошую, кожен несе персональну відповідальність за неприйняття проекту закону на виконання плану.

Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні щодо прийняття за основу проекту Закону “Про зовнішню трудову міграцію” (№2330а). Голосуємо!

“За” — 218.

Добре, ми обговорили законопроект №2330а, пізніше повернемося до його голосування.

Колеги, давайте порадимось. Ми ще маємо розглянути законопроект щодо політичних партій (друге читання). Добре, я зрозумів. Ми його розглянемо на вечірньому засіданні.

Колеги, хочу вам подякувати за плідну роботу. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим. Вечірнє засідання розпочнеться о 16 годині.